

Zeitschrift: Il glogn : calender dil pievel : annalas per historia, litteratura e cultura romontscha
Band: 9 (1935)
Artikel: Il Catechismus economic dil pur suveran
Autor: Spescha, Placi a
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-881239>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 05.04.2026

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Il Catechismus economic dil pur suveran

Tgi ch'enconuscha l'istoria sto dir, ch'ei ha aunc mai dau in temps cun tonts experiments e teorias, cun tontas ed aschi variontas emprovas economicas, sco ozildi. Il principi liberal arisguard l'economia e commerci: luvrar e raffar, quei che mintgin po, ha surviviu sesez. Nua che nus mirein sbalunan e sesfraccan las bancas, quels grondius tempels dil vadi ded aur, enten ils quals buca mo „ils signurs“ unfrean al Mamon, mobein era il pievel pign, il pur e luvrer. Tut che leva entras l'acquistas de vaglias e la speculaziun de daners, vegnir ton pli spèrt e bugen rehs, per saver viver ton pli gleiti dall'entrada. Pli bi e bien ch'il vadi ded aur ha survegniu e pli grass e grevs ch'el ei vegnius. En quella prosperitad senza retenientscha, ha il vadi ded aur cartiu, ch'el seigi daventaus in bov, che tili vid il tgamun dil carr dil mund. El ha tratg — ed ei schlupaus e la carga ei sederschida. La consequenza ei la crisa mundiala, che muossa evidentamein, ch'ils pievels ston vegnir anavos sin auters principis spirtals ed economics, che quels ch'igl evangeli liberal ha perdegau e praticau varga 100 onns, ni ch'ei van senza retegn tut insurin alla malura. Bia gronds han piars bia, bia pigns han piars tut. La consequenza de quella crisa generala ei miseria generala!

La casa ei berschada giu ed ei ha num baghegiar ina nova. Cunzun ils purs e denter tuts, il pur montagnard, han buca bials dis e ston danovamein emprendre de tener meglier casa, che cheu ils davos decennis.

Era il pur de tshels onns ha stuiu far quei e quel ded ozildi dueigi buca crer ch'el metschi cun far carrauns ord quella via. Avon biebein tschien onns, suenter las uieras de Napoleon, ha ei era dau ina partida schliats onns, mo ira ha ei stuiu. Da gliez temps ha P. Pl. a Spescha giu scret in interessant studi davart il tener casa dil pur montagnard, che ha oz pir che zacu valetta actuala e buca mo valetta cultur-historica.

Per quei motiv havein nus fatg la breigia de publicar quel, per bien e prò dil lectur. — Il studi che suonda ei da siu temps staus destinaus per il nevs de P. Placi sco testament spirtal, mo ha aunc oz sia valetta per scadin pur sursilvan. Il bi manuscret original ord la plema de P. Pl. a Spescha, sesanfla ella biblioteca romontscha della claustra de Mustér, ed ei vegnius scuvretgs 1933 da Sur G. B. Sialm, all'ocasiun dil centenari de P. Pl. a Spescha. — Nossa ediziun corrispunda agl original; l'ortografia ei midada.

Testament de siu Augsegner,

daus a Str. Joseph Spescha de Crestas, gl'onn 1825.

Avis.

Igl ei buc uonda, mo ded esser daventaus bab de casa — esser maridaus ed haver dunn'ed affons — ei vul de saver tgei ins seigi e tgei obligaziuns ins hagi priu sin sesez cun quei. — In ei cun quei regenter de casa, ed ha de haver quitau sur tut quei, che stat sut el e posseda. Da quei tut ed era de sia atgna demananza, ha el de dar quen a Diu ed er'al mund, sch'el vegn dumandaus e confrunta leutier.

Esser retg e sia dunna esser regina de casa quantan ins, che seigi in bi tetel; mo in retg ed ina regina ston saver e far bia, ch'ei merettan de ver quei tetel, seigi per els ni per la familia de casa. Il bab stat avon, sut el stat la mumma e quella sto dar suenter ed obedir ad el en caussas gestas, raschuneivlas e pussevlas, ed ils affons ein suttamess ad in e l'auter medemamein.

Ei vul ded omisduas vards prudientscha, sabientscha e pazienza buca pauca.

Quei avis ei screts per Tei, ti sas leger el ni better el enin encarden; mo che ti sappies, tgei che ti hagues de far e fetschies era leusuenter tiu defar.

Trun, ils 19 de november 1825.

Tras P. Placi Spescha
de quei temps Caplon leu.

Reglas

per in ch'entscheiva a tener casa per sesez. 1825.

1. In ch'entscheiva a tener casa, sco bab de casa, ha igl emprem de semetter en stan de grazia cun Diu e perseverar lien cun tut sia casada, sina quei ch'el meretti la benedicziun dil Bab celestial. Duess intgin esser curdaus de quella grazia, duei el ton pli gleiti serenconuscher de siu malfatg e far penetienzia.

2. Quei tal duei saver, che tut bien vegni da Diu Tutpussent, engraziar ad el per il bien dau, e rugar ch'el detti vinavon.

3. El duei far in inventari de tut sia rauba, moventa e schiscenta e tut nudar si, tgei vegni cumprau e vendiu e per con, ed era il rut ed engulau.

4. Silmeins ina ga per di duei la casada semetter enten l'oraziun e ton pli cuorta ch'ell'ei e devoziusa, ton pli fritgeivla vegn ella ad esser. Ei dat buc ina pli buna che quella, che Niessegner ha mussau a nus de dir, numnadamein: Bab nos, qual che ti eis en tschiel, e cun l'Ave Maria ed igl Aunghel dil Segner, pertgei Dieus dat a nus continuadamein, ed havein è de basegns adina. Igl ei bien, ch'ins frequenti il survetsch de Diu; mo igl ei era necessari, ch'ins fetschi è siu survetsch en casa sia, nua ch'el dat sia benedicziun.

5. In bab de casa ha de surver sin tut siu fatg ed als ses de casa surdar las lavurs a quels, ch'ein ils pli fideivels e san il pli bein; pertgei ad el port'ei il pli neu e vi — de siu tener-casa e beinesser.

---

6. Oravon e sur tut ha el de haver quitau de l'innocentadad e sanadad dils ses de casa e bein uardar, che mintgin hagi sia lavur, sia sustentaziun e sia vestgadira suenter temps e basegns, ed en negina moda els surcargar ni cun maglias ni bubrondas ed è buca cun lavurs e stentas nunsurporteivlas, ni nuscheivlas alla sanadad.

7. In ch'entscheiva a tener casa, quel duei far plaun cun haver comoditad e mobílias ed autras caussas nunnecessarias; pertgei quel che sgola d'entschatta, croda alla fin en stratscha. In duei considerar, che quel seigi rehs, che drova pli pauc che quei ch'el ha.

8. Lavur gudogna mo miez, gl'auter miez spargnar ed enschignar. Quel che empren buca mintga di enzatgei cun luvrar, quel queta de saver, e sa buc. Il bov lavura savens vid il crieç, mo sesprova mai de saver in di pli bein, che l'auter, mo per quei studegia el nuot e mo tila e maglia e schai.

9. Ins duei ver quitau de ver ina femna sabia en casa, ed igl um duei secussegljar cun ella, oravon en fatgs de casa. Ha el priu ina tupa, sche meretta el de haver il dubel quitau. Buca mo funs ed êrs fan daners, era sabientscha ed inschins, compognai cun lavurs e quitaus. Quei ei bein de tener endamen.

10. In bab de casa duei haver vigilonza, ch'ei vegni buca fatg supetschs en casa e tratg or'sura, pertgei mo ina femna nauscha po purtar pli ord casa, che quei ch'in um po trer cun bos lien. Sch'igl um paga ses deivets, metta en casa il necessari e dat a mintgin quei ch'auda, sche dost'el de diember donns en casa, e tonaton fa el mo siu duer.

11. Mo spargnar fa buca reha ina casa; onz beiber e magliar suenter basegns e sevestgir, ch'ins possi vertir, po far reh'ella.

12. Il marcadar ha biars fatg rengliar e depauperar. Quei ch'in cumpra munglassan ins ual leu puder pagar; schiglioc carga ins si a sesez ina carga, ch'in sa buca cu puder scargar. Ils daners en quei grau stattan pli bein sin clavella, che sin praus ni casas, ch'ins sa buca cu pagar. Biars ein i a frusta cun baghegiar. Ei vul daners e maglia. Ins stat pli bein cun ina casa nauscha, che cun ina buorsa vita. Tgi che po sa baghegiar; mo uardi ch'el baghegi bein, seigi per glied, ni biestga; mo uardi bein, ch'el fetschi buca in baghetg vit de maglias ed emplenius cun deivets. In baghetg sto esser emplenius e sustenius en siu esser e quei cuosta mintg'onn de ver quitau sissu, ed esser bein tetgau e protegiu. Ina casa ei paupra, sch'ins vesa buc odentuorn scannatscha de schlondas e lenna de barschar vedra; ella stat en ina mala situaziun, sch'ella ha buca datier bun'aua de beiber e de cuschinar.

13. Sch'in vegn en ina casa, nua che las caussas ein sternidas vi e neu e nua ch'ellas han ni liug ni clavellas, ni parsiels, ni crunas per mintga caussa de lugar vi e metter vi, sche pon ins considerar, che cheu stetti glied lien, che hagian ni quitau ni uorden. Va ei en quella stèllas, tgiereuls, mulauns, miurs, ratuns e giats, che lavagian maglias e ruian preits e vestgadira, sche

---

eis ei il semegliont. Ein quellas malmundas e de tuffians, sch' eis ei in' enzenna, che glied moggien en ina tauna culs tiers selvadis e dumiasis. Disuorden en casa e malmundadad fan pirir quels, che stattan lien. La mesadad vegn spargnau cun haver uorden e mundadad en casa. Leu sto tut esser bein lavau e cuntschau, bein ordinau e conservau. De vischalla e vestgadira sto esser daven pètsch e tuffien per star sauna la glied.

14. Ad in che ha daners tilan ins la capiala, ed a quel che ha buc, mein' ins la cua. Ina casa honesta, duei mai esser senza daners, pertgei ins sa mai tgei ei croda tier. Daners ston ins haver per il diever de mintga di ed era per la honestadad survegnenta. Ins duei mai sesbursar dil tut, pertgei ins sa mai, tgei ei passa sigl avegnent.

15. Seigi mintgin vigilonts sigl empristar ora daners; pertgei de prender va ei maneivel, mo de pagar va ei pli vess. Senza segironza uarda de buca empristar daners, pertgei ei vegn empermess e buca stau en. De quella sort glied dat ei ozildi tut che buglia: e dend il cass, ch'ins sto ver, han ins buc, e savens strid'ins la glied pli che per il tscheins, ed ha léffas enstagl engraziament. Sur tut dueian ins sepertgirar de star buns, ni segironza per auters; pertgei cu' l debitor vul, sto ei esser pagau. Mo han ins lu de pagar, sche tschel maunca de siu plaid? La segira duei esser la mira.

16. Scadin bab de casa sto saver siu consum de casa; el sa quintar tgei ei possi ir ad jamna, ni meins e lu po' l era saver con ei vegni consumau per onn. Per provisiun de maglias, seigi per glied ni per biestga, ha el de far ded ur'ed en temps e quei lu, nua ch'igl ei il pli maneivel e bienmarcau de survegnir. Il medem senteli ded auters fatgs basegnus en casa. Neglighescha el quei, sche fa el buca siu duer e tegn casa senza quen e raschun. Ha el de vender rauba ord casa, sche ha el de far adatg sin temps ed outras circumstanzias e mai far pagar pli che quei ch'ella vala. In ei schon malgests, cura ch'ins vul surprendre il proxim, seigi cun vender, ni cumprar. Ein ins en dubi dil prezi, sch'empiar'ins quel, che sa dir dil gest. Giustia porta benedicziun en casa, e buca malania. Il bab de casa sto far rauba buna en casa sia, ne magli sez la fitida e la smarschida; la malfatga ni malregulada.

17. Ad in bab de casa comport'ei de buca mo ver dunna ed affons, era de ver quita, ch'el detti bien exempel alla casada, mantegni ella enten la tema de Diu e seigi pasch e cunvegnientscha en casa sia. Ch'el instrueschi e laschi instruir ses affons de Diu e dil mund, ch'ei daventien perderts, raschuneivels, de fei e de verdad, schiglioc havess el fatg pli bein de star persuls en casa e magliar sia broda davos pegna.

18. Medemamein sto el haver quita sin praus e biestga e sin tut quei ch'el posseda. Terschini, perversi els bein; seigies migeivels e comporteivels cun tiers, sche vegnas ti ad haver tiu profit ded els. Tgi che mudregia biestga, mudregia sesez, ed ha ni latg ni scotga ni daners. Dieus ha dau ils tiers per duvrar e buca per mudergiar.

---

19. Tgi che terschina e lavura bein ils funs ha siu gudogn e tgi che loga mal els, siu donn. Il cultem ei quei che fretga e mantegn bein els. Quel ei pils funs, sco aur en buorsa. Tgi che tegn buc ault quel, ed ensemen, quel ha ni quitaui per els, ni per sesez. La tempronza dell'aura sto determar, cu quel duvrrar, sco era ded arar, semnar, meder e fenar. Fenada marscha, sco strom e stubla mett'ins el füssau, sch'ins vul mulscher latg e mantener fermes e sauns ils tiers e far ch' ils funs fretgien e vegnien manteni. Tener endretg casa ei fin, e meglier che beiber vin — senza basegns. Tener casa endretg ei inschin e buca pign, e senza studi e stenta vegn teniu mal casa.

20. Tgi che vul cultivar bein ses funs, quel ha de duvrrar temps e bun'ura, buna glied e bos e buns instruments vidlunder e far la lavur tut a cavegl cun senn e patartgamen, e lu ha el siu diventatg; el po star bein e selegrar en sia vegliadetgna: e quei aunc pli sch'el ha tratg suenter buna glied e biestga, baghiau bein ses baghetgs e conservau bein sia rauba.

21. Nus havein casas e clavaus, mo ordinariamein malbaghegiai. La lenna peinan ins en schit e sefenda e las preits vegnan buca serradas; ils mirs fan ins de temps freids e schigian buc ora; bien sablun e caltschina drov'ins buca vidlunder e perquei sefendan ei e dattan de part. Tgi che ha buc ina habitaziun buna per glied e glimaris, stat mal e sia rauba vegn conservada mal. Ina part della casa duess esser de crap e mir e l'otra de lenn e tabliu. Tschalers e cuschinas duessan esser de mir e fuss bien, che mintga casa havess in tschaler ed ina cuschina ded arviul; questa per prighel de fiug e tschel per conservar latgira, carns e caschaments. La tgaminada duess esser temprada. — Ils nuegls duessan esser cummadeivels e bein pigiamantai e serrai, seigien ei allura de lenn ni de mir ed haver si finiastras u orvas per saver tener temprau empau els e tener naven nauschafriads. — Ils clavaus duessan haver susta e surtetg ordadora ed esser lati, per dustar fein e graun temps de malaura e plievgia. Con fein selavagia temps de stad, sch'in ha buca quei endrez e lien smarschescha, sch'ins ha buca buns tetgs?

22. Igl ei schon detg ed ei porta neu aunc de repetter ina gada, co tener a quén il cultem e cultivar bein il funs. Biars ein dil meini, ch'ei seigi bien mo de haver bia funs, laghegian di e notg de cumprar quels senza reflectar, sch'ei vegnien bein cultivai e per temps pagai giu. Quels han, sco in di, igl égl pli grond ch'il begl ed han queidas selvatgas, sco dunnauns grossas, che san buca tgei beiber e magliar per tuchiar. Savens ston ins surcargar cun funs per vegnir a siu pagament e quei ei lu in auter fatg; dil rest duessen ins haver mo ton funs, ch'in pudess luvrrar sez el comodeivlamein, ed ils auters schar vi a buna prua glied de luvrrar: per buc esser surcargaus cun quitaus e fatschentas nunbasegnusas e ver memia glied e truscha en casa sia. — Han ins orts e curtins, sche duei ins tener ault quels, bein cultivar els, zarclar stediamein e tagliar naven la roma secca, frastgas selvatgas e tener plantau la pumera sil devegnend. La tiarza della vivonda ded ina

---

casada, cun empau truffels tier, pon orts e curtins render, ed ei saun e bien. Mo ins duei sepertgitar de pumma criua, oravon de schar magliar affons, pertgei quella lavagia dents, magun e saung; perquei che cheu vegn ella derar cumpleinamein madira. Cuschinar e torrer ei il meglier. — Er' ils tscherschers merettan lur atenziun, cun las figneclas e suitga. Tut ei bien, sch'ins drova cun mesira. La tuargia cun quella de farbuns e puaunas ei fetg sanadeivla. Mo ins sto engarschar la pumera e tscherschers, sch'ins vul ch'ei vegni dariet e bien fretg. Tegnan ins engarschau bein tut, sche pon las purginas buca lavagar aschi fetg ils fretgs. — Cun il cultem van ins cheu entuorn aschi miserabel, sco ei po esser; pertgei il rar laian ins stilar daven ed il dir schigliar si, ch'el ha ne mur ne savur. Gie, sinaquei ch'el piardi totalmein sia fritgeivladad e mur, tilan ins ora el avon che dueivel temps sil lartg e lai lavagar el aunc dil rest. Quel che vul tener ensemen cul cultem, duei ver in puoz sper casa; cheu metter en rumiens, lavadiras, lenna marscha e tratsch cun tut malmundegn e tener lom cun stelischein ni aua, sch'han ins siu bien cultem, ch'ei endrizaus. — Las cuorts ston esser plaunas, la grascha bein lugada vi, che plievias e neivs tegnien ella loma, ed ella possi sefermentar e sesmarschir. Sut ils ladimers duess ei esser caviertg, che teness la broda, ed esser curclada, che mo la broda possi tilar giuaden, e quella til'ins, ni port'ora sil funs, surtut de temps bletschs. Con pli bein la grascha ei fermentida e smarschida, ton pli fretg'ella.

23. Per praus maghers far grass, schubregian ins els da crappa e caglias ed engrascha els — ni ara si e lai scher in miez ni in onn; cava si, ara e lai smarschir il strom sissu.

24. Quels ch'aran si mo la cutgna fritgeivla e ragudan buca si la tiara morta e nunfritgeivla, quels tegnan mal casa: pertgei ferdaglias e sitgiras pirentan vi la cutgna cun plontas e ragischs e fan ils praus nunfritgeivels. Cun far vegnir suravi la tiara morta vegn ella engarschada dell'aura, plievias e neivs e fretga ina tiarza de pli en paucs onns. Allò a funs cul crieg e fliua.

25. En tratsch rugadau setschenta lien il salpeter e quel dat fritgeivladad. Tgi che sa buca quei, emprendi!

26. Buns vischins ston ins respectar, mals untgir ora e buca stridar. Als buns dueian ins onz dar, che prender, sche stattan ei en buna veglia cun ins; onz gidar els che schar gidar, sche ein ei prompts de survir en cass de basegns. Cun mals dueien ins esser curtesevlens, mo dil rest buca sefidar ded els e buca mulestar els.

27. En ventira segloriar, ni seschar sin ella, ei vanadad e prighel de sventira. Ella sescomia giu sco l'aura. Tgi che vul esser conventschius de quella verdad, uardi anavos sin giugadurs ed umens de fiera.

28. Enzennas bunas de bein tener casa ein questas: cura ch'ins vesa, ch'in ha fatg bein ses fatgs e savonzi. Dil pauc e bia s'avanzar, duei buc esser

---

questiun, pertgei ins sto engraziar a Diu ton dil pauc sco dil bia, pertgei tut ei benedicziun divina e dariva dil bein senschinar.

29. Vuler vegnir rehs anetgamein, ei engurdientscha e vez de malcunten-tientscha. Cu Dieus vul, ch'ins vegni eis ei baul uonda, pertgei buca tuttas rihezias ein profiteivlas e quei vesa Niessegner oravon, e perquei retegn El ellas e vul cunquei tonaton bein a nus.

30. Per quel che sa tener ils daners, ed ei segirs ded els, ein ei survi en casa; mo els ein aunc pli survi de pagar giu deivets e cumprar il necessari per la casa. Ein els forsa en prighel, sche mettan ins els a tscheins, pertgei ei sedi: ord égl ord queida! Daners san ins adina duvrar, fetschien ins pia, ch'ins hagi adina els e detti mai ora tuts.

31. Sur il trer, tarschenar e cultivar la biestga gronda e pintga ed auters tiers manedels, fuss bia de scriver, mo la peda lai buca tier. Fusses ti scolaus pli bein en scartiras e lungatgs, sche savessan ins metter tier cudischs squitschai, che ti pudessas emprender ord quels bia e bien, mo quei maunca a ti, ed a mi il temps de scriver. En quei grau dueian ins procurar biestga e tiers de bun'êra, che seigien tratgs e teni bein, ed hagien neginas mendas. Biestga per nos cuolms ed alps dueigi esser lingiera, de combas satellas e pauc venter; bracca, cuorta e de biala corna e cual alzau. Ella duei esser viva e legra, haver igl iver quader e peil serrau. Las buritschèras sbettan quels de Lumnezia e nus biestga malgleintga e tuppa, cun raschun. Sal ei lur tempra e sch'el ei memia forts, mischeidan ins el cun flux ni crestgas. Daischa sechentada e pisada denter, oravon de quella de geneivra, ei fetg sanadeivla. — Ils nuegls, avon metter en biestga e tiers, dueian esser mundai e schubergiai de teilas e tuffien jester; puns, spartius e pursepens dueien esser en lur uorden e punt per miez fussau en. Las preits dueien esser bein se-serradas ni stupadas e l'escha filada. Surtut dueien ins haver adatg, ch'il freid e suffel setili era buc sutsidenasi. Streglias, barschuns e starschuns dueien esser pinai, e savens terschenar ils tiers ei per far prova ton sco sal. Barschuns e starschuns ein per biestga manedla, e buca streglias gruvias e ruhas. Pavels, lavadiras defectadas e rauba defectada insumma, ni marscha ne ded irom e grienspan dueien ins better naven. Era ils pors vulan lur sustentaziun neta e tschernida, sch'ei dueigien far prova; létg e sust duei esser accomodau ad els. Il buntadé duei esser accomodaus; aua buna e se-reina ei per gliend e biestga e sin quei vegn dau zun pauc adatg. Figeien bufatg cun tiers, strideien els ni cun pitgar ni cun sglatir ni luvrar, pertgei els ein buca raschuneivels ed entelgieivels, mo tonaton in pli che l'auter, sco la gliend. Pazienza! Buns mulsheders e perveseders ein de stimar ault e tener en honor; e sch'in bab de casa sa buca quei mistregn, sch'emprendi ni uardi per auters; pertgei de quei dependa bia. Ei vul era dir bia, bein chischar e regular bein il chischament.

---

32. Il bab de casa duess s'entelgir sin las mendas e malsognas dils tiers e buca metter els en loghens maladurdai; pertgirar e bein lugar els, dosta bia mal ded els.

33. Il quét de saver e la marschadetgna ded imprendar ha biars enganau e depauperau. E tgei vulan ins saver, sch'ins ha buca studegiau, nuot legiu, pauc experimentau e staus mo denter tals, sco ins sez ei? Il studi ded ozildi ei: seluschardar e segloriar — raffar e scultschenar — luvrar e sesustentar ord masira e basegns — bigliafar — far mier — carsinar — ver ponns e tuaglias tschuffas — ver malfriads e magliadiras dapertut — ed esser giunchers de firaus e lombarduns de luverdis.

Ins viva senza quén, raschun,
E miera era sco starschun.

Amen.

Tgi ch'untgescha buc quei crap
Quel ei e resta gnuc e lap.

Da P. Placi a Spescha, ediu da Gm. Gadola.